

Dit zijn de plannen voor de Duitse kolenindustrie

[Achtergrond](#) - 1 februari 2019 - Auteur: Wiebke Pittlik

Duitsland gaat de komende jaren steeds meer kolencentrales sluiten en wil dat over 20 jaar de laatste centrale van het net gaat. De regering heeft alle betrokken partijen samen een advies laten opstellen en kanselier Merkel heeft donderdagavond laten weten dat de regering deze adviezen in wetgeving gaat omzetten. Dit moet je weten over de *Kohleausstieg*.

Wat is de *Kohleausstieg*?

Duitsland wil op termijn volledig overstappen op hernieuwbare energiebronnen, de beroemde én beruchte *Energiewende*. In 2011 besloot de regering-Merkel om alle kerncentrales voor 2022 te sluiten. Deze *Atomausstieg* is in volle gang, eind dit jaar sluit bijvoorbeeld de centrale Philippsburg bij Karlsruhe. Om de klimaatdoelen die internationaal zijn afgesproken te kunnen halen, moet Duitsland ook de kolencentrales en de kolenmijnen sluiten: de *Kohleausstieg*. De laatste steenkolenmijn is al gesloten, eind 2018. Nu gaat het nog om bruinkoolmijnen en kolencentrales. Overigens worden ook in de staalindustrie veel steenkolen gebruikt, en dat blijft zo. De *Kohleausstieg* gaat alleen om het gebruik van kolen voor energiecentrales.

Wat is het advies van de Kolencommissie?

De Kohlekommission stelt voor om uiterlijk in 2038 geen energie meer uit kolen op te wekken. Mogelijk kan de laatste centrale al in 2035 worden uitgeschakeld, maar dat zou dan pas in 2032 worden beslist. In de komende jaren wordt de hoeveelheid stroom uit kolen al langzaam teruggebracht; tot 2022 moet er 12,5 gigawatt minder capaciteit zijn, 3,2 gigawatt daarvan moet wegvallen bij de bruinkoolcentrales. Ook de bruinkolenmijnen gaan sluiten.

Bij die mijnen, in de Lausitz, het Rijnland en in Saksen-Anhalt, werken nu nog [meer dan 20.000](#) mensen. Om de regio's te compenseren voor het verlies aan arbeidsplaatsen en economische activiteit moet de regering diep in de buidel tasten. Ongeveer 40 miljard euro is er nodig, denkt de kolencommissie. Ze heeft niet uitgewerkt wanneer welke kolencentrale moet sluiten, dat moet de politiek zelf bepalen. Vanaf 2023 moeten burgers en bedrijven worden gecompenseerd

voor de stijgende energieprijzen. Ook de bedrijven die centrales moeten sluiten, moeten compensatie krijgen. Werknemers van 58 jaar en ouder in de kolenindustrie krijgen als het aan de commissie ligt een financiële regeling om het pensioengat op te vangen.

Wat is de status van de commissie?

Het is het poldermodel op z'n Duits: de regering heeft een commissie samengesteld met vertegenwoordigers van de industrie, vakbonden, milieubescherming, wetenschappers en politici. Die hebben donderdag het advies overhandigd aan kanselier Merkel. Donderdagavond werd over de plannen gepraat met vertegenwoordigers van de deelstaten met mijnbouwgebieden: Noordrijn-Westfalen, Saksen, Brandenburg en Saksen-Anhalt. Merkel heeft laten doorschemeren dat de regering de adviezen probeert uit te voeren en heeft aangekondigd dat de regering uiterlijk in mei maatregelen voorstelt die de klap moeten opvangen voor de regio's waar de mijnen sluiten. Ook krijgen deze regio's voorrang bij de planning van infrastructuurprojecten. Maar vooralsnog is nog niets definitief, er ligt alleen nog een advies.

Wat betekent de *Kohleausstieg* voor de energievoorziening?

Anders dan in veel andere landen zijn in Duitsland kolencentrales verantwoordelijk voor een groot deel van de energievoorziening: bijna 40 procent. Duitsland is [wereldwijd koploper](#) in de bruinkoolwinning. Het gebruik van bruinkool is de laatste jaren relatief constant gebleven.

Bovendien heeft Duitsland besloten tot 2022 alle kerncentrales van het net te halen. Ter vergelijking: in Frankrijk komt meer dan [75 procent](#) van de elektriciteit uit kerncentrales en zijn kolencentrales verantwoordelijk voor minder dan 5 procent. Toch zijn experts het erover eens dat Duitsland nu al kolencentrales kan uitschakelen zonder dat het licht uitgaat.

In [2018 kwam ruim 40 procent](#) van de in Duitsland geproduceerde energie uit duurzame bronnen. De regering heeft zich tot doel gesteld dat in 2030 65 procent van de geproduceerde energie duurzaam is. Om dat doel te bereiken moet ook haast worden gemaakt met de aanleg van stroomleidingen die bijvoorbeeld windenergie van de kust naar het zuiden kunnen transporteren. Ook zullen meer gascentrales gebouwd gaan worden.

Wat zijn de gevolgen voor Nederland?

Het sluiten van de Duitse kolencentrales heeft in Nederland grote gevolgen voor de kolenoverslag in de Rotterdamse haven, de grootste van Europa. Ook de daarmee samenhangende logistiek, de binnenvaart bijvoorbeeld, zal de gevolgen

merken. Amsterdam heeft al eerder besloten in 2030 te stoppen met kolenoverslag.

Dit is een artikel gedownload via [duitslandinstituut.nl](https://www.duitslandinstituut.nl).

Artikel:

<https://www.duitslandinstituut.nl/artikel/30174/dit-zijn-de-plannen-voor-de-duitse-kolenindustrie>